

ODGOVORNO SPOLNO PONAŠANUJE KAO ZDRAVI STIL ŽIVOTA

dr. med. Martina Rojnić
specijalizantica školske i adolescentne medicine

Nastavni zavod za javno zdravstvo Istarske županije
Istituto formativo di sanità pubblica della Regione
Istria

2020. godina - otvaranje savjetovališta

- 8 GRADOVA: Pula, Poreč, Pazin, Labin, Buzet, Rovinj, Vodnjan, Buje
- Održano je 59 predavanja za 1060 učenika 8. raz OŠ i 3. raz SŠ
- Savjetovališta su posjetile 22 osobe
- Već u 3 mj zbog pandemije COVID 19 zatvaraju se ambulante, te se djelatnici prebacuju u rad call centra, tek 01.09. 2020. povratak u rad u školskoj ambulanti

2021. godina

- PANDEMIJSKI UVIJETI : ON LINE NASTAVA, ZATVORENE ŠKOLE
- PREDAVANJA SE OTEŽANO ODRŽAVAJU NA DALJINU- održano 85 edukacija za 8. raz OŠ i 3 raz SŠ- ukupno 1394 učenika
- Savjetovalištu je pristupilo 25 osoba

2022. godina

- Održana predavanja za učenike 8. raz OŠ i 3. raz SŠ-ukupno 3330 učenika (većinom on line)
- Savjetovalište je posjetilo 49 korisnika

2023. god

- Održana 191 edukacija za 3554 učenika 8. raz OŠ i 3. raz SŠ
- Održana 56 predavanja za 1002 učenika 5. raz OŠ
- Ukupno održano 109 savjetovanja
- U odnosu na prethodnu godinu broj savjetovanja povećan je za 63% kao i broj predavanja za 267%.

PREDAVANJA O SPOLNOM ZDRAVLJU (5., 8. raz OŠ i 3. raz SŠ)

- ODGOVORNO SPOLNO PONAŠANJE
- NASILJE U MLADIM PARTNERSKIM VEZAMA
- PRIHVAĆANJE RAZLIČITOSTI U SPOLNOJ ORJENTACIJI
- PRVI SPOLNI ODNOS I ODGOVORNOSTI KOJE DONOSI
- ZAŠTITA REPRODUKTIVNOG ZDRAVLJA (KONTRACEPCIJA)

POKAZNA TORBA

- modeli ženskih i muških spolnih organa
- primjeri svih metoda kontracepcije
- primjer testa na trudnoću
- primjeri menstrualnih uložaka, tampona i menstrualnih čašica

PREDAVANJA ZA ŠKOLSKE STRUČNE SURADNIKE

- ▶ 2020. on line predavanje „Nasilje u vezama mladih” dr. sc. Nika Sušac
- ▶ 2021. webinar „Negdje ispod duge-psihologije transrodnosti” prof. dr. Nataša Rogić Begić
- ▶ 2022. webinar „Nevidljive rane: psihološko i emocionalno zlostavljanje u romantičnim vezama” doc. dr. Domagoj Švegar
- ▶ 2022. webinar „Psihoseksualni razvoj mladih” doc. Tanja Jurin
- ▶ 2023. webinar „Seksualno ponašanje u školskom okruženju” doc. Tanja Jurin
- ▶ 2023. webinar „Odgovorno seksualno ponašanje mladih” doc. Tanja Jurin

Savjet... Zdravlja vrijedan!

PROMOCIJE SAVJETOVALIŠTA

- 2020. Početkom veljače otvorena su Savjetovališta za spolno zdravlje mladih , koja su promovirana su na tiskovnoj konferenciji, kroz pisane i elektronske kanale, tiskani su plakati i leci te otvorena FB stranica
- Ostale godine rad Savjetovališta za spolno zdravlje promovirano je na Radio Puli , te intervjuom u Glasu Istre u više navrata
- 2023. godine rad Savjetovališta za spolno zdravlje promovirano je u intervju za „Glas Istre“ 14.srpnja, te na portalu Grada Poreča, kao i na 5. Danu mladih Istarske županije 29.rujna u Labinu
- Povodom Svjetskog dana spolnog zdravlja 27.rujna 2023., dato je priopćenje za medije koje je objavljeno i na web stranici NZZJZIŽ

Savjet... Zdravlja vrijedan!

DANI OTVORENIH VRATA ZA CIJEPLJENJE PROTIV HPV INFEKCIJE

- Tijekom mjeseca listopada svake godine organiziraju se “Dani otvorenih vrata” i tada je omogućeno cijepljenje protiv HPV infekcije svim zainteresiranim korisnicima bez prethodne najave

Cijepljenjem protiv raka
Cijepljenjem protiv HPV-a

Cijepljenje se obavlja u potpunosti bez neke druge intervencije. Raduje vam se? Kontaktirajte javnozdravstveni centar u vašem gradu i dogovorite cijepljenje i cijepljenje. Cijepljenje i cijepljenje. Cijepljenje se obavlja u potpunosti bez neke druge intervencije. Raduje vam se? Kontaktirajte JZDZS centar.

Prvi put u cijeloj zemlji omogućeno je besplatno cijepljenje protiv HPV-a

Prvo cijepljenje omogućeno je svim građanima i građankama bez obzira na dob, spol i seksualno orijentaciju. Cijepljenje se obavlja u potpunosti bez neke druge intervencije. Raduje vam se? Kontaktirajte JZDZS centar.

Što još možemo učiniti?

- ✓ Edukacija se u odgovarajućem opsegu provodi u školama i na radnom mjestu
- ✓ Izolacija i brza dijagnoza bolesti
- ✓ Redoviti obilježavanje preventivnih pregleda

Cijepljenje se obavlja u potpunosti bez neke druge intervencije. Raduje vam se? Kontaktirajte JZDZS centar.

Cijepljenje se obavlja u potpunosti bez neke druge intervencije. Raduje vam se? Kontaktirajte JZDZS centar.

Cijepljenjem protiv raka
Cijepljenjem protiv HPV-a

I još....

- 2020.g snimili smo filmove-prezentacije “Kontracepcija“ i „Spolno zdravlje“, ponudili ih školama (kao i letke koji su dostupni na web str. NZZJZIŽ)
- 2020. održana edukacija za djelatnike školske i adolescentne medicine pod nazivom .“ Rod, spol i druge dileme“ koju je provela Helga Može Glavan, upraviteljica Zaklade za poticanje partnerstva i razvoja civilnog društva
- 2021.g on-line predavanje doc. dr. sc. Dragan Belci, „Prevenција, rana dijagnoza i liječenje karcinoma vrata maternice”
- 2022. i 2023. održano je predavanje o prevenciji raka dojke maturanticama srednje škole Mate Balota u Poreču, predavač je bila dr. Beaković

LETICI

Nastavni zavod za javno zdravstvo Istarske županije Istituto formativo di sanità pubblica della Regione Istriana

Nasilje u vezama mladih

„Ne hodaj lagod mene, neću te moći slijediti, niti izu, jer možda te neću moći voditi, hodaj pokraj mene i budi mi prijatelj!“
(Albert Camus)

Nasilje u vezama mladih manifestira se kao ponašanje između dvoje ljudi s ciljem kontrole moći i zastavljanja. Iako su osobe u emocionalnoj vezi, nijedan partner ne smora udovoljiti zahtjevima drugog, ako to udovoljavanje nije i njegova želja!

Vrste nasilja u vezama:

Mogu reći NEĆU!
LJUBAV NIJE NASILJE

- Tjelesno nasilje: šamar, guranja, ugrizi, povlačenje za kosu, zatvaranje usta dlanom u cilju ušutkavanja
- Emocionalno nasilje: kontrola odijevanja, zabrane, uvredljive riječi, ismišljavanje, kontrola društvenih mreža, ucjenjivanje

Neki od razloga za ostajanje u nasilnoj vezi su želja da se pomogne partneru kako bi se promijenilo, ideja da ne može živjeti bez njega, stam da se ne dozna za nasilje u vezi.

6.0. Letak 19

Savjet. Zdravlje. vrijedan!

SAVJETOVALIŠTA ZA SPOLNO ZDRAVLJE MLADIH U ISTARSKOJ ŽUPANIJ

Potpuru radu Savjetovališta za spolno zdravlje mladih u Istarskoj županiji pružaju: Istarska županija i Gradovi Pula - Pola, Pazin, Buje - Buie, Poreč - Parenzo, Buzet, Labin, Rovinj - Rovigno, Novigrad - Cittanova i Vodnjan-Dignano

SAVJETOVALIŠTA ZA SPOLNO ZDRAVLJE MLADIH U ISTARSKOJ ŽUPANIJ

ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO ISTARSKÉ ŽUPANIE ISTITUTO DI SANITÀ PUBBLICA DELLA REGIONE ISTRIANA

Spolnost je „središnji aspekt ljudskog postojanja tijekom života te obuhvaća spol, rodni identitet i uloge, spolnu orijentaciju, erotičnost, intimnost i reprodukciju. Spolnost se doživljava i izražava kroz misli, maštanje, želje, vjerovanja, stavove, ponašanje, praksu, uloge i odnose.

Spolno zdravlje zahtijeva pozitivan pristup i poštovanje prema spolnosti i spolnim odnosima, kao i sposobnost ugodnog i sigurnog spolnog iskustva, bez prisile, diskriminacije i nasilja. Kako bi spolno zdravlje bilo postignuto i održano, spolna prava svih osoba moraju biti poštovana, zaštićena i ispunjena. Primjena postojećih ljudskih prava na spolnost i spolno zdravlje predstavlja spolna prava.

Spolna prava štite prava svih ljudi da ispunje i ostvare svoju spolnost i užuju spolno zdravlje, uz priznavanje prava drugih i unutar okvira zaštite protiv diskriminacije.

(Švjetska zdravstvena organizacija)

Mladi imaju pravo na nepristrane, znanstveno točne informacije o svim aspektima spolnosti i razvoj vještina kojima će u skladu s tim informacijama djelovati. Time se omogućava razvoj otvorenih stavova, poštovanja i pomože u stvaranju ravnopravnog društva. Promoviramo ravnopravnost spolova, nenasilje u vezama, pravo na različitost bez diskriminacije, ugodno i sigurno spolno iskustvo bez prisile (kontracepcija, zaštita od spolno prenosivih infekcija, sextinga i posljednjeg cyberbulinga)

Kome su usluge Savjetovališta namijenjene:

- učenicama/cama, studenticama/cama i drugim osobama te dobi
- djevojkama i mladima pojedinačno ili s partnerom/partnericom

Zašto se javiti u najbliže Savjetovalište:

- da naučite više o promjenama koje donosi odrastanje i sazrijevanje te steknete veću sigurnost u vlastiti izgled
- kad se želite savjetovati o partnerskim i spolnim odnosima
- da spoznate važnost samostalnog odlučivanja te odupiranja pritisku partnera i okoline
- da naučite kako očuvati svoje spolno zdravlje
- kada ste zabrinuti jer ste imali odnos bez zaštite
- da upoznate svoja prava na različitost
- kada imate poteškoća oko prihvatanja vlastite spolnosti ili ste zbog toga negrihvačeni u društvu
- da riješite svoje nedoumice o spolnom životu
- da naučite kako biti ravnopravni i komunicirati u vezi
- kad želite živjeti u vezi bez nasilja
- da doznate dobrihbiti cijepljenje protiv HPV-a
- kad trebate savjetovanje kako osigurati sigurno spolno iskustvo
- kad želite dodatne savjete vezane uz ginekološke / urološke probleme mladih ili ne znate kome se zbog njih obratiti

U Savjetovalištu savjete i podršku pružit će Vam:

- liječnici specijalisti školske i adolescentne medicine, koji će Vam po potrebi zakazati savjetovanje kod našeg:
- psihologa,
- liječnice specijaliste epidemijologije (testiranje HIV)
- ili uputiti drugim liječnicima izvan Zavoda

U našim stručnjacima nađite povjerljivog sugovornika za vaše „tabu“ teme

Dolazak u Savjetovalište:

- bez narudžbe
- bez uputnice
- besplatno

Savjetovališta su dostupna u cijeloj Istarskoj županiji u prostorima Službe za školsku i adolescentnu medicinu :

- Pula (Nazorova 23) - ponedjeljak i utorak 15-17 sati
- Poreč (M. Gioselfi 1) - ponedjeljak 15-17 sati,
- Rovinj (D.Pergolis 10) - ponedjeljak 15-17 sati,
- Buje (Istarska 15) - ponedjeljak 15-17 sati,
- Labin (Svlog Mikule 2) - ponedjeljak 15-17 sati,
- Pazin (Šetalište Pazinske gimnazije 9) - ponedjeljak 15-17 sati,
- Buzet (Naselje Goričica 1) - četvrtak 15-17 sati

Nastavni zavod za javno zdravstvo Istarske županije Istituto formativo di sanità pubblica della Regione Istriana

SPOLNO PRENOSIVE BOLESTI

SAVJETOVALIŠTA ZA SPOLNO ZDRAVLJE MLADIH U ISTARSKOJ ŽUPANIJ

Savjet. Zdravlje. vrijedan!

SPOLNO PRENOSIVE BOLESTI

Spolno prenosive bolesti su zarazne bolesti koje se prenose izravnim kontaktom pri vaginalnom, oralnom ili analnom spolnom odnosu sa zaražena na zdravu osobu. Uzročnici su virusi, bakterije, gljivice i drugi mikroorganizmi.

Posljedice - neplodnost, poretisloše kod žena, izvanmaterna trudnoća, spontani pobačaj. Virus hepatitis B može uzrokovati cirozu jetre ili zloćudni tumor, a HIV uzrokuje AIDS.

NAIČEŠĆE SPOLNO PRENOSIVE BOLESTI DANAS

Klamidija trahomatis je bakterija koja često dovodi do infekcije bez jasnih znakova bolesti. Može se uspješno liječiti antibioticima, ako se na vrijeme prepozna.

Genitalni herpes uzrokuje mjehuriće i ranice u području genitalija. Virus ostaje trajno u organizmu zaražene osobe i može ponovno aktivirati u slučaju pada otpornosti. Antivirusni lijekovi skraćuju trajanje i ublažuju bolest.

Postoje i druge spolno prenosive bolesti (gonoreja, kondiloma, sifilis, infekcija mikoplazmom i ureaplazmom, trihomonijazo, stidne uši, virusni hepatitis...).

HIV-AIDS/SIDA Virus uzrokuje slabljenje imunološkog sustava inficirane osobe. Uslijed toga osoba oboljeva od drugih zaraznih bolesti i zloćudnih tumora. Danas je bolest uglavnom kroničnog tijeka, zahvaljujući novotkrivenim lijekovima kojima se može kontrolirati, no može biti i smrtonosna.

6.0. Letak 26-33/1, 33/1/2

Hvala na pažnji!